

Folketingets Erhvervsudvalg

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN**

Eksp.nr. 211240

6. september 2005

Vedlagt fremsender jeg i 5 eksemplarer min besvarelse af spørgsmål 36
alm. del stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 31. august 2005.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Med venlig hilsen

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Bendt Bendtsen

6. september 2005

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85
oem@oem.dk
www.oem.dk

Besvarelse af spørgsmål 36, alm. del stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 31. august 2005.

Spørgsmål 36:

Ministeren bedes oversende sit talepapir til brug for besvarelse af samrådspørgsmål R (EU's kvoter på tekstiler fra Kina) i forbindelse med mødet den 30. august 2005.

Svar:

Ministerens åbne samråd i Folketingets Erhvervsudvalg den 30. august 2005 vedrørende importkvoter på tekstilvarer fra Kina.

Spørgsmål: ”Hvad vil ministeren gøre for at få fjernet en handelshindring, som EU's kvoter på tekstiler fra Kina udgør”.

1. Introduktion.

- Velkommen til dette møde.
- Jeg ser frem til en nyttig drøftelse med udvalget om det spørgsmål, som er rejst.
- Inden jeg besvarer det stillede spørgsmål om, hvad jeg vil gøre for at få fjernet den handelshindring, som EU's kvoter på tekstiler udgør, vil jeg gerne gå nogle måneder tilbage.
- Jeg vil redegøre for det forløb, der har ført frem til den vanskelige forhandlingssituation, der kendetegner situationen i dag. Det synes jeg, jeg skylder udvalget, ikke mindst på baggrund af den debat, sagen har rejst.

2. Forhandlingsforløbet

- Baggrunden for den situation, der har ført til nye import-

restriktioner på kinesiske tekstilvarer, skal søges i internationale liberaliseringer af handlen. Det kan lyde paradoksalt, men er ikke desto mindre tilfældet.

- Ved årsskiftet blev de sidste elementer af den såkaldte ATC aftale under WTO udfaset. Aftalen om tekstil og beklædning - ATC - var de internationalt fastsatte regler for lovlig begrænsning af handel med tekstiler, som gjaldt frem til 31. december 2004.
- For snart fire år siden blev Kina medlem af WTO og fik dermed gradvis adgang til de samme internationale handelsvilkår som andre WTO-lande. Kinas medlemskab af WTO betød, at liberaliseringen af den internationale tekstilhandel fra årsskiftet inkluderede Kina. Bedre markedsadgangsbetingelser og Kinas muligheder for effektivt og billigt at producere tøj skabte en del frygt hos blandt Syd-europas tekstilproducenter.
- Kinas WTO-tiltrædelsesaftale rummer nogle handelsbegrænsende værktøjer, som giver medlemslandene nogle håndtag at skrue på i en overgangsperiode.
- På tekstilområdet drejer det sig især om muligheden for at tage en særlig beskyttelsesklausul i brug. Anvendelse af beskyttelsesklausuler er et instrument, som i henhold til normale WTO regler kun kan aktiveres i forhold til eksportører i *alle* tredjelande. Men i forhold til Kina er det altså, som led i tiltrædelsesaftalen, muligt at aktivere beskyttelsen unilateralt. Det vil sige udelukkende over for Kina.
- Allerede tidligt på året start stod det klart, at stigningstak-

ten i den kinesiske tekstileksport ville muliggøre anvendelse af den særlige beskyttelsesklausul.

- Det stod ligeledes klart, at en række EU-lande især i Syd- og Østeuropa og deres tekstilvirksomheder ville presse voldsomt på for at få denne beskyttelsesklausul taget i anvendelse.
- I lyset heraf valgte Kommissionen at forhandle en frivillig eksportbegrænsningsaftale igennem med kineserne.
- Set gennem en handelsliberal kommissærs briller bestod alternativerne i et valg mellem pest eller kolera. Der var ikke tale om et valg mellem frihandel eller importbegrænsninger. Der var derimod tale om et valg mellem én aftale med Kina dækkende begrænsninger på 10 tekstilvaregrupper eller en løbende strøm af safeguard-sager efterhånden, som protektionistiske medlemslande kunne dokumentere voldsomme importstigninger.
- Jeg vil godt understrege, at Regeringen i denne sag er gået i spidsen lige fra starten. Vi har lige fra liberaliseringen trådte i kraft i januar arbejdet for fortsat fri handel og for at forhale og begrænse mulige protektionistiske tiltag.
- Jeg vil nævne, at man fra italiensk side ønskede sagen behandlet under eventuelt på konkurrenceevnerådsmødet den 7. marts i år, da man var bekymrede for de italienske producenter. Danmark talte på rådsmødet mod den restriktive holdning og anvendelse af safeguards.
- Samtidig har Økonomi- og Erhvervsministeriet været i tæt og løbende dialog med tekstilbranchens organisationer gennem hele foråret. Der har således været fuld trans-

parens omkring den situation, der udviklede sig, i forhold til erhvervet.

- Den danske modstand er også blevet noteret i Beijing. Da jeg mødtes med den kinesiske handelsminister i juni i år, nævnte han som noget af det første den danske støtte til fri handel med tekstilvarer.
- Danmark var sammen med svenskerne de allerførste til at advare mod de helt uantagelige følger af importkvoterne. Som det vist efterhånden er bekendt, var Danmark og Sverige de eneste lande, som stemte imod Kommissionens forslag.
- Årsagen hertil er, at protektionisme og importbegrænsninger ikke er løsningen på nogle europæiske tekstilproducenters problemer med konkurrenceevnen. Måske er det snarere 30 års beskyttelse, der er problemet.
- Hvis vi ser på den konkurrenceevne, som den danske tekstilbranche gennem 30 års global tilpasning har opnået, tegner der sig et klart billede af, at tilpasning til det globale marked er vejen til en styrket sektor.
- Jeg tror heller ikke et sekund, at importrestriktionerne vil have en målelig effekt på de traditionelle sydeuropæiske producenters afsætning på det europæiske marked – ikke engang på kort sigt. De ordrer, kineserne mister på beskyttelsesforanstaltninger, vil for en stor dels vedkommende gå til producenter i andre tredjelande og hovedsagelig i den asiatiske region.
- Den overordnede effekt vil derfor være, at vi skader de virksomheder, som har tilpasset sig det globale marked,

uden at gavne de virksomheder, som har forsømt at omstrukturere i tide.

- Derfor er importrestriktionerne udtryk for protektionisme. De strider efter min bedste opfattelse mod de målsætninger vi har sat op i Lissabon dagsordenen, hvor visionen er at gøre EU til verdens mest konkurrencedygtige region.

3. Procedurerne omkring vedtagelsen.

- For så vidt angår de procedurer, der gælder for anvendelsen af de beskyttelsesinstrumenter, som EU specifikt kan gøre brug af overfor Kina på tekstilområdet, vil jeg ikke trætte udvalget med detaljerne.
- Jeg vil dog gerne fastslå, at det falder inden for Kommissionens kompetence at træffe beslutning om anvendelse af den særlige beskyttelsesklausul for tekstil og beklædning, som Kina accepterede som led i sin optagelse i WTO.
- Det betyder, at Danmark ikke havde mulighed for at få beslutningen om indførelse af kvoter taget op til rådsbehandling. Alene Kommissionen kan indbringe sager under dette regelsæt til Rådets afgørelse. Det gør Kommissionen selvsagt kun, når den ikke opnår det fornødne flertal i de særlige tekstilkomitéer.

4. Importsituationen her og nu.

- Den situation, som jeg har taget initiativ til at finde en hurtig løsning på, er et ganske særligt og alvorligt problem. Det drejer sig om, at importører har indgået kon-

traktlige forpligtelser om køb af en række varer, som Kommissionens importrestriktioner *efterfølgende* har forhindret adgang til de europæiske markeder. Varer, som er hjemtaget til tekstilfirmaernes efterårs- og vinterkollektioner.

- Vi ved, at der allerede på nuværende tidspunkt er ophobet en lang række varer, som toldmyndighederne ikke kan frigive, fordi der ikke er importkvote til varerne. Det drejer sig især om store mængder striktrøjer og benklæder. Der er tale om en ophobning af godt 10% af de importerede kinesiske striktrøjer fra i år og godt 3% af benklæderne. 10 og 3 % lyder måske overskueligt. Men faktisk udgør de 1,4 mio. striktrøjer og over 500.000 par benklæder. Og vi har ikke noget fuldt overblik over de mængder, som importørerne har indgået kontraktlige aftaler om. Det vil sige, at tallet kan vise sig at blive større.
- Hertil kommer, at kvoterne for en række varer i løbet af de seneste dage er opbrugt. Det drejer sig bl.a. om de bh'er, som pressen beskæftiger sig så indgående med. Men også t-shirts, skjortebluser og hørgarner.
- Også her må vi sige, at vi ikke kender omfanget af varer på vej fra Kina eller omfanget af varer bestilt til senere levering.
- Jeg vil derfor understrege, at vi har at gøre med et problem, hvis omfang stadig vokser. Der er indgået bindende kontrakter i stort omfang.
- Det er dette overgangsproblem, som jeg finder, det er så vigtigt at finde en hurtig og tilfredsstillende løsning på.

- Jeg vil gerne pege på, at jeg i tæt kontakt med tekstilbranchens organisationer og virksomheder holder mig grundigt orienteret om udviklingen og om problemets omfang.

5. Ministerens initiativer og forhandlingssituationen lige nu.

- De seneste uger har jeg haft en lang række kontakter med henblik på at åbne op for EU forhandlinger, der kan frigive de blokerede varer, således at vi får løst op for den helt uantagelige situation, EU har bragt sig selv, importørerne og forbrugerne i.
- Mit fokus har været på at få løst overgangsproblemet med de blokerede varer. Der ligger *ikke* heri en accept af, at importbegrænsninger er løsningen på nogle europæiske tekstilproducenters problemer med konkurrenceevnen.
- Der er blot tale om en realistisk erkendelse af den politiske virkelighed. 23 ud af 25 lande støttede indførelsen af kvoterne, og der er ikke umiddelbart udsigt til, at disse fjernes. Vi må ganske enkelt erkende, at der i EU i dag er et meget markant flertal for at beskytte af den traditionelle tekstilindustri. Men den danske regering vil fortsat følge en handelsliberal linie, når sagen drøftes i EU.
- Med hensyn til de blokerede varer har jeg drøftet sagen indgående med den ansvarlige handelskommissær Peter Mandelson og med en række EU ministerkollegaer. Jeg har ved brev orienteret samtlige ministerkollegaer i EU om vore synspunkter og appelleret til, at de vil bidrage til at finde en snarlig og tilfredsstillende løsning på den situation, branchen er blevet bragt i.

- Jeg har foranlediget, at statsministeren har opfordret kommissionsformand Baroso til at medvirke til at finde en løsning og Det europæiske Råds formand Tony Blair til at sikre den højest mulige prioritering af spørgsmålet.
- Regeringen har endvidere aktiveret ambassaderne med hensyn til at indsamle oplysninger om udviklingen i andre medlemsstaters holdninger til spørgsmålet.
- Jeg har sammen med 3 europæiske ministerkollegaer rejst problemet i en baggrundsartikel i Financial Times for at øge opmærksomheden omkring problemet.
- Endelig har jeg kraftigt opfordret organisationerne til også at presse på i Bryssel og til at bruge deres netværk i øvrige medlemslande for at øge presset på de protektionistiske regeringer i EU. Mit eget embedsværk har også været i Bryssel for lægge pres på Kommissionen.
- Kort sagt: intet, der kan gøres for at finde en hurtig og anstændig løsning på problemerne skal være uforsøgt.
- Mit mål har været at sikre adgang for de leverancer, som importører i god tro har indgået kontrakter om. Det vil sige, at vi fra dansk side lægger vægt på, at importørerne sættes i stand til omsætte de varer, der i dag er blokeret, ligesom problemet med varer bestilt i god tro til levering senere på året må løses på en fornuftig måde.
- Mine drøftelser giver anledning til en vis behersket optimisme. Det er mit klare indtryk, at vi har vundet opbakning fra en række medlemsstater. Samtidig har Kommissionen nu udvist stor villighed til at løse problemet. Men det er fortsat op af bakke, og det er uklart, hvilke løs-

ningsmuligheder fra Kommissionen, som kan opnå tilslutning fra det nødvendige antal medlemslande.

- Det vi kan konstatere på baggrund af det politiske pres fra Danmark og flere andre handelsliberale medlemslande er, at Kommissionen nu er trukket i arbejdstøjet. Der er nu kommet gang i realitetsdrøftelserne om en løsning af overgangsproblemet.
- Konkret har der været afholdt møde i rådets arbejdsgruppe den 24. august. Kommission har torsdag og fredag i sidste uge været i Beijing for at forhandle mulige løsninger med kineserne. Endelig kommer der et arbejdsgruppe møde, hvor det er forventningen, at forskellige løsningsmodeller vil skulle diskuteres.
- Sagt meget kort kan jeg konstatere, at der er begyndende enighed om, at der bør findes en løsning på overgangsproblemet. Der er også enighed blandt medlemslandene om, at Kommissionen har behov for et vist manøvrerum med henblik på at kunne foreslå en løsning. Men forhandlingssituationen er kompliceret.
- Da aftalen er indgået med Kina, vil Kina i realiteten skulle godkende forskellige løsningsforslag. [Det gælder ikke mindst, hvis der bliver tale om at bruge af næste års kvote til at få de blokerede varer fri.]
- Samtidig er der fortsat langt mellem medlemslandenes holdninger til, hvordan en løsning kan skrues sammen.
- Regeringen ser på sagen med meget stor alvor. Derfor er vi også forberedt på at gå hele vejen. Det betyder, at hvis de igangværende drøftelser på ekspertniveau ikke giver

meget hurtig fremdrift i sagen, så vil jeg fastholde presset. Vi vil også forsøge at anvende de muligheder, der måtte være for at løfte sagen op fra rådsarbejdsgruppen og op på et højere niveau.